

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **S. P.**
státní příslušnost Ukrajina
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní
Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2020 č. j. OAM-74/LE-BA04-BA04-PS-
2020

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 14. 11. 2020. Žalobce namítal, že v jeho případě mělo být uplatněno zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tedy povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany osobně se hlásit Ministerstvu vnitra ČR ve stanovené době. Žalobce žalovanému vytkl, že vůbec nezvažoval alternativy k povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců. Použitím mírnějších opatření se v napadeném rozhodnutí žalovaný zabýval jen stručně a pouze v jednom odstavci, což nesplňuje náležitosti odůvodnění. Žalobce dále poukázal na to, že žalovaný pouze rekapituluje jeho pobytovou historii a konstatuje, že v jeho případě nemohou být účinně uplatněna mírnější donucovací opatření, aniž by svou úvahu podpořil dostatečnou argumentací, proč by k naplnění účelu zajištění nepostačovalo užití zvláštních opatření. Dle žalobce správní orgán v napadeném rozhodnutí zmiňuje jenom skutečnosti, které svědčí v jeho neprospěch a úplně opomíjí vzít v potaz skutečnosti, které svědčí v jeho prospěch. Dle žalobce žalovaný rovněž překročil meze správního uvážení, a to ve vztahu k závěrům, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalovaný dovozuje možnost existence oprávněných důvodů pouze na základě informací, které si opatřil ze spisové dokumentace příslušné složky Policie ČR. Vychází tedy jen z důvodů, na základě kterých byl v předchozím rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění dle zákona č. 326/1999 Sb., umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný argumentaci o existenci oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, opírá pouze o tvrzení, že se na území České republiky zdržoval neoprávněně. Dle žalobce uvedené okolnosti nemohou být samy o sobě považovány za dostatečný důvod k domněnce, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. K závěru, že o mezinárodní ochranu požádal jenom účelově, žalobce namítal, že neexistuje jakákoliv povinnost o mezinárodní ochranu žádat okamžitě při vstupu do České republiky. Žádost může být podána fakticky kdykoliv, pokud objektivně existují důvody pro její podání. Žalobce žalovanému rovněž vytkl, že to hlavní, co v řízení hodnotil, je skutečnost, že se dopustil protiprávního jednání spočívající v pobytu na území ČR bez pobytového oprávnění. Ovšem okolnosti ostatní, zjevně nevzal dostatečně v úvahu.
2. Další výhrady žalobce se vztahovaly k délce trvání zajištění. Žalovaný neuvedl, na základě jakých podkladů bude rozhodovat v téměř maximální možné době, kterou lze využít. Délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců by neměla být využívána paušálně, ale měla by odpovídat individuálním okolnostem případu. Z rozhodnutí musí být zřejmé, jak dlouho je žadatele o azyl nezbytné držet v zařízení pro zajištění cizinců s ohledem na dosažení sledovaného cíle, nikoliv jak dlouho je to maximálně možné. Délka trvání zajištění není v dané věci přiměřená a budí dojem účelovosti.
3. Závěrem žalobce žalovanému vytkl, že napadené rozhodnutí postrádá náležitosti řádného odůvodnění dle § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný pouze rekapituluje informace získané ze spisového materiálu příslušných složek Policie ČR a v jednotlivých odstavcích poskytuje velice stručnou argumentaci, což však nelze považovat za řádné odůvodnění rozhodnutí dle citovaného zákonného ustanovení.

4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Vyslovil přesvědčení o zákonnosti a správnosti svého postupu při hodnocení případu žalobce. V napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce byl nejprve zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Důvodem byla skutečnost, že dne 21. 7. 2020 byla kontrolována totožnost žalobce a bylo zjištěno, že je veden jako nežádoucí cizinec a nachází se na území České republiky neoprávněně. Z tohoto důvodu byl zadržen, zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace správního vyhoštění. Je zřejmé, že žalobci jde v jeho žádosti o mezinárodní ochranu, kterou podal 27. 7. 2020 především o legalizaci jeho pobytu na území České republiky. Ohledně námitky, že dostatečně nezvažil alternativy k povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v průběhu řízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, žalovaný uvedl, že v napadeném rozhodnutí kromě jiného učinil závěr, že by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobce účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí nejen jeho naprosté nerespektování právního řádu i uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání. V podrobnostech odkázal na stranu 3 napadeného rozhodnutí a také na relevantní judikaturu.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, a to v souladu s ust. § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žádný z účastníků nenavrhл nařízení jednání, a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím Policie ČR, krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 22. 7. 2020 č. j. KRPA-190153-12/ČJ-2020-000022-ZZC byl žalobce zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění a umístěn do ZZC Bělá – Jezová za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 21. 7. 2020 byla kontrolována totožnost žalobce a bylo zjištěno, že je veden jako nežádoucí cizinec (tj. veden v evidenci nežádoucích osob, ENO) a nachází se na území České republiky neoprávněně. Z tohoto důvodu byl zadržen, zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace správního vyhoštění. Ze správního spisu se podává, konkrétně pak z protokolu o výsledku žalobce jako účastníka řízení ze dne 22. 7. 2020, že si je vědom uloženého správního vyhoštění, ale nevycestoval, protože neměl peníze a pas. Cestovní doklad ztratil a o nový nepožádal. V České republice nemá žádné závazky, nemá zde kde bydlet a nemá zde ani žádné příbuzné. Jeho rodina včetně dcery žije na Ukrajině. Prohlásil, že chce vycestovat dobrovolně, má se kam vrátit a není mu známa žádná překážka ve vycestování. Uvedl také, že o mezinárodní ochranu již žádal, ale neúspěšně. Je zdravý a s ničím se neléčí.
7. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 10. 2014 č. j. OAM-165/LE-BE02-HA08-2014 bylo rozhodnuto, že se žalobci azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu neuděluje, uděluje se mu doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 30. 10. 2014. Rozhodnutím ze dne 5. 4. 2018 č. j. OAM-165/LE-BE02-K09-PD1-R2-2014 žalovaný řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. d) zákona o azylu. Tímto rozhodnutím, které nabylo právní moci 2. 5. 2018, bylo rozhodnuto o

žádosti žalobce z 20. 10. 2016 o prodloužení doplňkové ochrany na území České republiky.

8. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 29. 7. 2020 č. j. OAM-74/LE-BA04-BA04-PS-2020 rozhodl, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 14. 11. 2020. Žalovaný vyšel z výše uvedených zjištění a odkazem na ust. § 46a odst. 1, 3, 4 a 5 zákona o azylu dospěl k závěru, že v případě žalobce se lze oprávněně domnívat, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky dne 27. 7. 2020 pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve. O udělení mezinárodní ochrany požádal až po více než 2 letech od pravomocného ukončení jeho prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany a až po zadržení Policií ČR a zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný konstatoval, že z výpovědi žalobce v rámci správních řízení dle zákona o pobytu cizinců nevyplynulo přitom naprosto nic, co by mu bránilo v dřívějším podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu před jeho zadržením pro nelegální pobyt v České republice a umístěním do zařízení pro zajištění cizinců, pokud o podání žádosti měl skutečný zájem. Zároveň je dle žalovaného evidentní, že se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra a podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. To navíc v případě, kdy nesdělil žádné objektivní překážky vycestování do vlasti. Naopak uvedl, že vycestuje dobrovolně a že se má kam vrátit. Dle žalovaného je z postupu žalobce zároveň zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a nelze v jeho případě rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Poukázal na to, že o neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu ČR i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání, kdy se udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Žalovaný uvedl, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, po ukončení předchozího správního řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, bez cestovního dokladu a bez jakéhokoli oprávnění k pobytu, v rozporu s uloženým správním vyhoštěním a po uplynutí platnosti příslušného výjezdního příkazu, který mu byl v této souvislosti vydán. Zdůraznil, že svého neoprávněného pobytu si byl přitom, jak výslovně uvedl, zcela vědom. Na území České republiky žalobce nikde není hlášen k pobytu. Sám uvedl, že nemá kde bydlet, na území České republiky nemá žádné vazby. Rodina žije na Ukrajině.
9. Krajský soud k námitkám žalobce předeseílá, že rozhodnutí o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany je podle § 46a odst. 6 zákona o azylu prvním úkonem v řízení a podle § 46a odst. 4 téhož zákona musí žalovaný tento úkon učinit poměrně v krátké lhůtě 5 dnů, a to včetně doručení rozhodnutí žadateli. Žalovaný proto při vydání rozhodnutí o zajištění vychází především z dostupných informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR. V tomto postupu neshledal pochybení ani Nejvyšší správní soud, jak plyne z jeho rozsudku z 5. 3. 2014 č. j. 3 Azs 24/2013-42, za předpokladu, že převzatá skutková zjištění umožňují dostačujícím způsobem posoudit, zda jsou splněny podmínky pro aplikaci daného důvodu k zajištění. Námitka žalobce, že se správní orgán omezil jen na zjištění policie v řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění a že jej nevyslechl, není

s ohledem na výše uvedené, důvodná. Je rovněž třeba poznamenat také to, že žalovaný pro účely rozhodnutí o zajištění kromě toho zohlednil i okolnosti, za kterých žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Svá zjištění a závěry z nich plynoucí uvedl detailně v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které soud shledal dostatečným a vyhovujícím nároku § 68 odst. 3 správního řádu.

10. Soud dále zastává názor, že se v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný v dostatečné míře vypořádal i s nemožností aplikace zvláštních opatření uvedených v § 47 zákona o azylu a sdílí jeho závěry, že o neúčinnosti zvláštního opatření svědčí nejen nerespektování právního řádu České republiky (žalobce pobýval na území ČR bez jakéhokoli oprávnění k pobytu, v rozporu s uloženým správním vyhoštěním a po uplynutí platnosti příslušného výjezdního příkazu), ale také jeho zcela účelové jednání spočívající v tom, že mezinárodní ochrany se začal domáhat opětovně až po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným, ač měl k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany před svým zajištěním dostatek času. Žalobce neuvedl žádné objektivní překážky k vycestování do vlasti, naopak uvedl, že se má kam vrátit a vycestuje dobrovolně. Přesto požádal o udělení mezinárodní ochrany, a to nikoliv bezprostředně poté, kdy k tomu měl příležitost, ač mu v tom nic nebránilo, ale teprve po svém zajištění za účelem realizace uloženého správního vyhoštění. Jeho jednání tak svědčí o vědomém nerespektování právních norem a účelovosti, přičemž nelze rozumně předpokládat, že by své jednání náhle změnil a respektoval uložená zvláštní opatření. Soud má za nesporné, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v návaznosti na svá zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. S ohledem na skutková zjištění žalovaného se soud ztotožňuje s jeho názorem, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce podal tuto žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.
11. Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti nejen v řízení ve věci mezinárodní ochrany, nýbrž rovněž pro případ výkonu rozhodnutí o vyhoštění, kdy by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (viz rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48). Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení či výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření. Krajský soud přisvědčil v otázce neaplikace zvláštních opatření v případě žalobce závěrům žalovaného, který opřel své rozhodnutí o to, že žalobce se na území ČR nacházel nelegálně. V rozhodnutí také zdůraznil, že z jednání žalobce a okolností případu je zřejmé, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo účelové. Žalobce neoznačil žádnou překážku, která by mu v návratu do vlasti bránila, tvrdil, že se vrátit chce, ale po svém zajištění za účelem realizace vyhoštění se svému vycestování snažil zabránit požádáním o mezinárodní ochranu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak zřejmé, že důvodem, pro který žalovaný dospěl k závěru o neúčinnosti zvláštních opatření, bylo nerespektování právního řádu a účelovost žalobcova jednání. V této souvislosti soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 420/2018-32, č. j. 7 Azs 41/2019-24. Soud má za to, že žalovaný se možností aplikace zvláštních opatření zabýval v komplexním pojetí individuální situace žalobce a své závěry dostatečně odůvodnil. K námitkám žalobce soud dále uvádí, že v žalobě ani neuvedl, jaké konkrétní okolnosti měl žalovaný v jeho věci

opomenout. Žalovaný se dle názoru soudu vypořádal řádně se všemi klíčovými individuálními okolnostmi jeho případu. Dle názoru soudu zajištění žalobce není v rozporu ani se Směrnicí UNHCR o zajištění, neboť není svévolné a před vydáním napadeného rozhodnutí byly hodnoceny potenciální alternativy k zajištění. Závěry žalovaného nejsou ani v rozporu s článkem 15 Směrnice č. 2013/33, EU. Žalovaný vzal v potaz veškeré individuální okolnosti žalobcova případu a jak výše uvedeno žalobce v žalobě ani neuvádí, konkrétně které okolnosti nevzal správní orgán dostatečně v úvahu.

12. Soud nesdílí ani výhrady žalobce ohledně stanovení doby zajištění. Žalovaný postupoval v souladu s § 46a odst. 5 zákona o azylu, své úvahy řádně a přezkoumatelně odůvodnil. S těmito závěry se soud zcela ztotožňuje, proto v podrobnostech odkazuje na str. 4 napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný poukázal na konkrétní skutkové okolnosti daného případu, na základě kterých rozhodl o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců a vzhledem ke všem těmto uvedeným okolnostem dospěl k závěru o nutnosti povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v maximálně možné zákonné délce. Soud proto nemá žádnou pochybnost o tom, že stanovená, byť podle zákona maximální délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, odpovídá v konkrétním případě též požadavkům subsidiarity a přiměřenosti, jaké na zásah do práva na osobní svobodu klade článek 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy.
13. Soud uzavírá, že žádné z žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným. Skutkový stav lze mít podle názoru soudu za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu. Žalovaný vycházel především z vlastní výpovědi žalobce a ze zjištění Policie České republiky. Rozhodnutí žalovaného je taktéž přesvědčivě odůvodněno podle požadavků § 68 odst. 3 správního řádu. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu. Soud proto žalobu vyhodnotil jako zcela nedůvodnou a v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.
14. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 10.09.2020

[Zadejte text.]

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně